

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľov: **Členov Urbárno pasienkového pozemkového spoločenstva D., M. H. -1/-104/ navrhovateľa v prvom až štvrtom rade, šiestom až šesťdesiatom štvrtom rade, šesťdesiatom šiestom až deväťdesiatom treťom rade a deväťdesiatom piatom až stodruhom rade zastúpení Ing. J. M.**, proti odporcovi: **Obvodný pozemkový úrad v Revúcej**, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. 2008/00063 zo dňa 3. marca 2008, o odvolaní navrhovateľov proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 26 Sp 43/2008-31 zo dňa 8. septembra 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 26 Sp 43/2008-31 zo dňa 8. septembra 2008 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Banskej Bystrici potvrdil rozhodnutie odporcu č. 2008/00063 zo dňa 3. marca 2008, ktorým odporca rozhodol, že oprávnené osoby (členovia Urbárno-pasienkového pozemkového spoločenstva D., tak ako sú uvedení v rozhodnutí) spĺňajú podmienky § 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) na priznanie práva na náhradu za pozemky, ktoré prešli do vlastníctva Jednotného roľníckeho družstva v M. H. na základe zákona č. 81/1949 Zb., pričom ide o pozemky zapísané v čase odňatia v PKV č. X. ako parc. č. X. pre katastrálne územie M. H.. Odporca priznal oprávneným osobám právo na náhradné pozemky z dôvodu, že pozemky podliehajúce reštitučnému nároku sú vo vlastníctve fyzickej osoby a časť pozemkov je zastavaná. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd sa stotožnil s názorom odporcu, že nehnuteľnosti nie je možné vrátiť oprávneným osobám in natura, ale v danom prípade je potrebné postupovať podľa ustanovenia § 6 ods. 2 zákona. Podľa krajského súdu nedošlo k porušeniu § 4 ods. 2

zákona, nakoľko povinná osoba v čase účinnosti reštitučného zákona, teda po 1. januári 2004, predmetné pozemky neprevádzala, ale k prechodu vlastníctva došlo udelením príklepu v dražbe nehnuteľností, teda na základe osobitného postupu opraveného v Exekučnom poriadku. Podkladom na zápis vlastníctva do katastra nehnuteľností bolo teda právoplatné rozhodnutie Okresného súdu Rožňava o príklepe. Keďže k uvedenej skutočnosti došlo v čase pred vydaním napadnutého rozhodnutia odporcu, krajský súd dospel k záveru, že odporca v predmetnej veci postupoval správne, v súlade s ustanovením § 6 ods. 1 písm. a) a § 6 ods. 2 zákona.

Proti tomuto rozsudku podali odvolanie navrhovatelia, namietajúc, že krajský súd dospel k nesprávnemu právnemu záveru, že v danom prípade nedošlo k porušeniu ustanovenia § 4 ods. 2 zákona. Z listu vlastníctva č. X., vedenom na Správe katastra v R. pre obec M. H., vyplýva, že k prechodu vlastníctva na osobu Ing. C. B. nedošlo na základe Exekučného poriadku, tak ako tvrdí krajský súd, ale bolo prevedené kúpnu zmluvou zo dňa 25. októbra 2004, teda po uplatnení nároku Pozemkovým spoločenstvom D. na navrátenie majetku žiadosťou z 12. mája 2004. Povinná osoba neurobila nič, aby tomuto prevodu zabránila, napriek tomu, že navrhovatelia uplatnili dňa 16. júna 2004 práva, ktoré nepripúšťajú dražbu a žiadali o ich vylúčenie z exekúcie exekútora JUDr. R. T.. V čase podania žiadosti boli predmetné parcely vo vlastníctve JRD R. a nie vo vlastníctve fyzickej osoby. Všetky právne úkony súvisiace s prechodom vlastníctva na fyzickú osobu sa uskutočnili až v roku 2004, po dni uplatnenia nároku na vydanie pozemkov pôvodným vlastníkom. Z uvedeného vyplýva, že nárok navrhovateľov na vrátenie pôvodných parciel bol opodstatnený. Odporca vydaným rozhodnutím porušil zákon č. 503/2003 Z. z. Vzhľadom na uvedené navrhovatelia žiadajú, aby odvolací súd zrušil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s predchádzajúcim konaním, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 246c a § 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa nemožno považovať za správne pre závažné procesné pochybenie.

Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že odporca v reštitučnom konaní rozhodoval o práve navrhovateľov, ako oprávnených osôb podľa § 2 zákona, na navrátenie vlastníctva k pozemku, ktorý prešiel do vlastníctva Jednotného roľníckeho družstva v M. H. v dôsledku odňatia bez náhrady podľa zákona č. 81/1949 Zb. o úprave právnych pomerov pasienkového majetku bývalých urbárikov, komposesorátov a podobných právnych útvarov. Rozhodnutím č. 2008/00063 zo dňa 3. marca 2008 odporca vyslovil, že oprávnené osoby spĺňajú podmienky § 3 ods. 1 písm. d) zákona a v zmysle § 6 ods. 2 zákona im priznal právo na náhradu za predmetný pozemok, nakoľko pozemok je vo vlastníctve fyzickej osoby a časť pozemkov je zastavaná.

Oprávnené osoby využili právo ustanovené v § 5 ods. 5 zákona a proti uvedenému rozhodnutiu odporcu podali opravný prostriedok, o ktorom rozhoduje súd podľa ustanovení tretej hlavy piatej časti O.s.p.

Podľa § 250m ods. 3 O.s.p. účastníkmi konania sú tí, ktorí nimi sú v konaní na správnom orgáne, a správny orgán, ktorého rozhodnutie sa preskúmava.

Navrhovatelia podali opravný prostriedok proti rozhodnutiu odporcu v zastúpení Ing. J. M.. Pre uvedeného zástupcu však neboli v konaní pred krajským súdom predložené plné moci od navrhovateľov a zo spisu je zrejmé, že krajský súd ani predloženie plnomocenstiev nežiadal a v konaní konal len s uvedeným zástupcom, Ing. J. M..

V prvom rade je potrebné mať na zreteli, že pre zastupovanie v občianskom súdnom konaní, a teda aj v správnom súdnictve, platia ustanovenia § 24 až § 27 O.s.p. (§ 246c ods. 1 prvá veta O.s.p.) a preto postup podľa § 37 ods. 2 zákona č. 330/1991 Zb. v znení neskorších predpisov neprichádza v konaní pred súdom do úvahy.

Plné moci zo dňa 24. apríla 2004, na zastupovanie navrhovateľov v právnych veciach pred súdmi a orgánmi Slovenskej republiky v prípadných exekučných konaniach a vo veci navrátenia vlastníctva k nehnuteľnosti v reštitučnom konaní, boli predložené v správnom konaní a sú súčasťou administratívneho spisu odporcu.

Medzi uvedenými plnými mocami, založenými v administratívnom spise, sa však nenachádzali plné moci udelené navrhovateľmi v 5. a 65. rade. Krajský súd však s uvedenými navrhovateľmi priamo nekonal, ani sa nedostatok plnej moci v ich prípade nepokúsil odstrániť. Týmto postupom krajský súd odňal týmto navrhovateľom možnosť konať pred súdom a realizovať ich procesné práva v zmysle O.s.p., čím zároveň došlo k odňatiu ich možnosti domáhať sa zákonom ustanoveným postupom práva na nezávislom a nestrannom súde, garantovaného Ústavou Slovenskej republiky.

Viacere plné moci vykazujú vady, v dôsledku ktorých vzniká oprávnená pochybnosť o udelení plnej moci na zastupovanie zo strany niektorých navrhovateľov, keďže identifikácia týchto navrhovateľov, tak ako sú označení v plnej moci, v rozhodnutí odporcu, či v rozsudku krajského súdu, vykazuje isté odlišnosti, a to najmä v tom, že u navrhovateľov je uvedené rozdielne krstné meno (napr. u navrhovateľov v 44., 56., 64. rade) alebo odlišná, či nepresná adresa bydliska (ako je to napr. u navrhovateľov v 24., 30., 38., 39., 74., 75., 77., 90., 99. rade).

Najvyšší súd poukazuje aj na skutočnosť, že v administratívnom spise sa pri navrhovateľovi v 44. rade nachádza poznámka, že tento účastník konania zomrel.

Uvedený navrhovateľ je však uvedený v rozsudku krajského súdu. Súd s ním teda konal bez toho, aby sa jeho možným úmrtím zaoberal.

Taktiež je potrebné zaoberať sa možnou účasťou v konaní v prípade navrhovateľiek v 103. a 104. rade.

Pokiaľ ide o označenie účastníkov konania v rozsudku krajského súdu, odvolací súd poukazuje aj na skutočnosť, že navrhovatelia boli označení poradovými číslami 1 až 185, čo vzbudzovalo dojem, že v konaní vystupuje 185 navrhovateľov. Niektorí navrhovatelia však boli v záhlaví rozsudku uvedení dva a viackrát, čo v konečnom dôsledku zredukovalo ich reálny počet. Takýto postup krajského súdu pri vyhotovení napadnutého rozsudku je v rozpore s požiadavkou presného označenia účastníkov konania, uvedenou v § 157 ods. 1 O.s.p.

Ohľadom označenia účastníkov konania je taktiež potrebné uviesť, že v záhlaví rozsudku krajského súdu nie je ako účastník označený Slovenský pozemkový fond aj napriek tomu, že krajský súd voči nemu v konaní postupoval ako voči účastníkovi konania (doručoval mu predvolanie na pojednávanie, ako aj napadnutý rozsudok).

Pokiaľ ide o pojednávanie pred krajským súdom, konané dňa 8. septembra 2008, zo zápisnice o pojednávaní vyplýva, že sa na ňom ako zástupca navrhovateľa zúčastnil JUDr. P. Č., na základe plnej moci udelenej dňa 25. mája 2008. Z uvedenej plnej moci, založenej v súdnom spise, vyplýva, že JUDr. P. Č. na účasť na pojednávaní splnomocnil Ing. J. M., a to na základe udelených plných mocí zo dňa 24. apríla 2004. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 27 ods. 1 O.s.p., ktoré vylučuje možnosť, aby sa zástupca, ktorý je fyzickou osobou, dal v konaní zastúpiť ďalším zástupcom.

Z dôvodu uvedených procesných pochybení sa odvolací súd hmotnoprávnou stránkou odvolania nezaoberal.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu v zmysle § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní bude Krajský súd v Banskej Bystrici konať so všetkými účastníkmi, tak ako ich definuje § 250m ods. 3 O.s.p. V prípade zastúpenia účastníkov konania na základe plnomocenstva, úlohou krajského súdu bude odstrániť všetky pochybnosti o určitosti a nezameniteľnosti udelených plných mocí.

V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd i o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 v spojení s § 246c O.s.p.).

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 16. decembra 2009

JUDr. Elena Kováčová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová